

הכונס פרק ששי בבא קמא

כפותל רעוע. ללה אפסדיה דלמסתר קאי: דמטי ליה. כשכפפה הגיע זה הדליקה: כרות מלויה. הרי נזדים הצעיר וזדניו אדם נישחיי: כרות שאינה מלויה. דמידי דלא סלקא אדעמיה היא: **טמון איסמרי.** שכיסה קמת חזירו כסדינין כשראה דליקה אללה והוא לא שלח את הבערה ושייה טמון וגרס להפסיד אתה הניזק ולפפור את המציעי דפטור על טמון כזאש: **לנפשיה.** להוציא ממון מחזירו לענמו: **מומנה צעי לשומי.** אותו ממון שהוציא חייב להחזיר: **לחזריה.** שכן עדי שקר להוציא מנה מראובן לשמעון: **פשיטא דאורייתא הוא.** לחייב זדניו שמים: אם לא יגיד. כתיבי קא משמעני מדקפיד אהגדה משמע שאילו מגידין מתחייב זה ממון ועוד קי"ל (סוטה דף ב:) כל מקום שנאמר עד הרי כאן שני עדים עד שפרט לך הכמוז אחד כדכתיב לא יקום עד אחד באיש (דברים יט): **אלא כזה.** שמחייב שבעה וזדניו ליה שבעה ולמלא לא הו משתבע כשיקרא ומשלים: וסו ליכא. דחייבין זדניו שמים: **העושה מלאכה זמי חטאת.** ששקל כנגדן משקלות במסכת גיטין (דף נג.) והן נפסקין במלאכה: **פטור מדיני אדם.** דהזקן שאינו ניכר לא שמיא היזק. וכולהו הני תיובתי מתייתא נייהו: **המצעית.** תקע לו צלזנו פתאום ובעתה דלא עבד ציור מעשה בגופו: **ר"מ מחייב בהויקן.** פלוגמיהו מפרשטא כהמניח את הכד (לעיל דף טו.) כנתקל היינו צ" דוקא צ"ע: **כפטייה.** שלא תבעיר זה האש מהר: **דברי הרב שומעין.** והיה להם נפילה עידי: **והוא שחטרה.** הא דתנן נפלה צילה פטור כגון שחטרה ההבמה והפילה הכותל דלגוס הוא: **אלז לא חטרה.** אלז מעממה נפלה: **תחילתו בפשיעה.** אלז נפילה דעבד לניפול: **וסופו באונס.** דהא לא נפלה אלז חטרה: **הניחא למאן דאמר נו.** פלוגמא היא כסוף המפקיד (ב"מ דף מב.) מרי לישני דש"ס אליבא דרב יוסף: **ה"ג אלז מתני כפותל כריא ואפילו לא חטרה:** הניחה כו' **אמר רבה ואפילו חטרה.** וכפותל כריא: **סתלסו בפשיעה.** שהניחה חטמה ופשיעה היא אלז פתיחת הדלת דלמרינן לקמיה כל תחבולות שיכולה לעשות עושה אלז נערה: **וסופו באונס.** שחטרה: **טלדקא.** תחבולות: כיון

(א) לקמן מה גיטין נג.
(ב) לעיל מה: (ג) לקמן נט.
(ד) קדושין ד: לקמן סא.
(ה) לעיל מה: לקמן נט: כ"מ
פנ: (ו) נקדושין מב:
מגדלין כט. תמורה כה.
גדה דין: (ז) רש"ל מ"ג,
(ח) לעיל כא: וש"ס,
(ט) נמחות מה: (י) נלקמן
סא. (יא) ד"ה סוף: (יב) ז"ל
מקרא.

תורה אור השלם

1. ונפש בי תוקטא ושמעיה קול אלה ודא עד או ראה או קדע אם לוא יגיד וקטא עובד: ויקרא ה א

הגהות הב"ח

(א) תוב ד"ה פשיטא וכו' כשעבד על שבעתו כדבר שאם לא יגיד:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה אם לא יגיד וכו' ועוד קי"ל. ממה לי הא כזאת הבה דע אהד מועיל בעדותו לחייב ממון חייב קרנן שבעה כדאמרי בשבועות רפ"ד הלכ מלמדי בעד סוטה וכו' ובתוס' רש"י סוטה ד"ה כל הקשו כזאת אמאי לא אמרין דוהא עד אפילו צ" דוקא צ"ע: ד"ה פטור וכו' הדין שאינו ניכר לא שמיא היזק. קשה למ"ס רש"י תחלה העושה מלאכה ששקל כגון משקלות וזהו אף למ"ד דשמיא היזק פטור ע"ש בגיטין ו"ע:

רבינו הגנאל

תחלתו בפשיעה וסופו באונס. דכיון דשבתה בחמה כל טעורק דאית לה. פי' ערומה.

אילימא דמטיא ליה ברוח מצויה בדיני אדם נמי ל"חייב. וא"ת כיון שאין חילוק בין מקרב דבר אלל האש ובין מקרב האש אלל הדבר אמרינן כפרק כל הנשרפין (סנהדרין דף עו. ושם) כפתו בזמקום סוף חמה או לניה לזא פטור ליחייב למ"ד

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בכותל רעוע אמר מר א הכופף קמתו של חברו בפני הדליקה היכי דמי אילימא דמטיא ליה ברוח מצויה בדיני אדם נמי נחייב אלא דמטיא ברוח שאינה מצויה ורב אשי אמר יטמון אתמר משום דשויה טמון באש: אמר מר השוכר עדי שקר ה"ד אילימא לנפשיה וממונה בעי שלומי וברדיני אדם נמי נחייב ואלא לחבריה הוהידוע עדות לחבריו ואינו מעיד לו כמאי עסקין אילימא בבי תרי פשיטא דאורייתא הוא יאם לא יגיד ונשא עונו אלא כחד ותו ליכא והאיכא (סימן העושה כסם ושליח חברו נשבר) ⁶העושה מלאכה כמי חטאת ובפרת חטאת פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים והאיכא ⁷הנותן סם המות בפני בהמת חברו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים והאיכא ⁸השולח את הבערה ביד חרש שוטה וקמן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים והאיכא ⁹המבעית את חברו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים והאיכא ¹⁰נשברה כדו ברה"ר ולא סלקה נפלה גמלו ולא העמידה ר"מ מחייב בהויקן וחכ"א פטור בדיני אדם וחייב בדיני שמים אין מיהא איכא טובא והני אצטריבא ליה מהו דתימא בדיני שמים נמי לא ליחייב קמ"ל הפרוז גדר בפני בהמת חברו מהו דתימא כיון דלמסתריה קאי מה עביד בדיני שמים נמי לא ליחייב קמ"ל הכופף קמתו של חברו נמי מהו דתימא לימא מי הוה ידענא דאתיא רוח שאינה מצויה וברדיני שמים נמי לא ליחייב קמ"ל ורוב אשי דאמר נמי טמון איתמר מהו דתימא אנא כסויי כסיתיה ניהלך וברדיני שמים נמי לא ליחייב קמ"ל והשוכר עדי שקר נמי מהו דתימא לימא ¹¹דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין וברדיני שמים נמי לא ליחייב קמ"ל והיודע עדות לחבריו ואינו מעיד לו נמי מהו דתימא מי יימר דכי הוה ¹²(אתינא) מסהדינא ליה הוה מודה דלמא הוה משתבע לשקרא וברדיני שמים נמי לא ליחייב קמ"ל: נפרצה בלילה או שפרצה לסטים כו': אמר רבה והוא שחטרה אבל לא חטרה מאי חייב היכי דמי אילימא בכותל בריא כי לא חטרה אמאי חייב מאי ה"ל למעבד אלא

יד א ב ג מ"י פ"ד מהלכות נ"מ הל' ד סגן עשין סט טושי"ע ח"מ ס"י מ"ח סעף י"א: מו ד מ"י שם טושי"ע שם סק"ף טו: מו ה מ"י פ"ו מהלכות עדות הלכה א סגן לאזין כה טושי"ע ח"מ ס"י לז סעף ב: זו ו מ"י שם טושי"ע שם כה"מ: יח ז מ"י שם סגן שם וטושי"ע שם: יח ח מ"י שם סגן שם טושי"ע ח"מ ס"י כה סק"ף א: ט ט מ"י פ"א מהלכות עדות הלכה א סגן עשין קח טושי"ע שם ועין כה"מ וצ"ע שם: כא י מ"י שם פ"ו הל' ז סגן שם טושי"ע שם: כב ב מ"י פ"ו מהל' חובל וחייב הלכה ה ועין כה"מ: כב ג מ"י פ"ד מהל' מקן ממון הלכה א סגן עשין סט טושי"ע ח"מ ס"י מ"ח סעף ו: כד מ מ"י פ"ב מהלכות חובל וחייב הל' ז סגן שם טושי"ע ח"מ ס"י סק"ף זב: כה ב מ"י פ"ד מהל' מקן ממון הלכה א סגן עשין סט טושי"ע ח"מ ס"י ש"ו סעף א: כו ב מ"י שם הלכה טושי"ע שם סעף ה:

מוסף רש"י

העושה מלאכה במי חטאת. שקל כנגדן משקלות, ופיה וכל מעשה נפסקין במלאכה (דקתן) מי חטאת דפיה דלומה וכן פיה עממה נפסקין במלאכה, דכתיב (במדבר יט) אשר לא עלה עליה עול, וזמי חטאת כתיב למשמרת לני מיה, ומיחא כפרייה מה מ"ל, שכיב לון ל שמה מלאכה פוסלת אלז צברה ומיין אף במים מ"ל למשמרת לני מיה, כלומר שיהיו משומרות לכך ולא לדבר אחר (גיטין נג.) פטור מדיני אדם לשלם והחייב בדיני שמים. פרועות לשלם לרשעים שמתקין להפסיד את ישראל (שם.) נשברה כדו כו' וחייב בדיני שמים. משום דלא סלק (לעיל כט.)

העושה מלאכה במי חטאת.

עד שלא נתן האפר כדמניא זממ' פרה (פ"ד מ"ד) פרה נפסקת במלאכה עד שתעשה אפר והמלאכה פוסלת במים עד שישים האפר למטה ובספרי יליף מקרא יכול אף קדשן מ"ל למשמרת לני מיה ולא שכבר מי מיה: **פמ"ד מדיני אדם.** צפ' הניזקין (גיטין נג.) פריך מיניה למ"ד היזק שאין ניכר שמיא היזק: **אבל** הני אצטריך ליה. וא"ת הנותן סם המות נמי חידוש הוא למיתני כדלמרינן לעיל (דף מו:) דאפילו סם המות דלא עבדא דלכלה

בכותל רעוע כי חטרה אמאי פטור תחלתו בפשיעה וסופו באונס הוא הניחא למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס פטור אלא למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב מאי איכא למימר אלא מתני' בכותל בריא או שמשרה לחרש שוטה וקמן ויצתה והויקה חייב אמר רבה ואפ"י חטרה לא מבעיא היכא דלא חטרה דכולה בפשיעה הוא אלא אפ"י חטרה נמי מהו דתימא הוויא לה תחילתו בפשיעה וסופו באונס קמ"ל דכולה פשיעה היא מ"ט דאמר ליה מידע ידעת דכיון דשבקתה בחמה כל טעורקא דאית לה למיעבד עבדא ונפקא: הוציאוה לסטים לסטים חייבין: פשיטא

חייב זדניו שמים ושמה אין כל כך חידוש: **בסויי** כסיתיה. וא"ת גלוי יודע למקום למה נכתבין אס לטובה אס לרעה וי"ל דאפ"י כמתכוין לטובה שלא ימחר לשרוף ויכול להזיל בעל הצית כחון כך מ"מ זדניו שמים חייב דלציעי ליה לאזהורי ולאסוקי אדעמיה שלא יצא לו הפסד נכך: **מהן** דתימא הוויא לה תחלתו בפשיעה וסופו באונס קמ"ט דבז"הו פשיעה היא. ק"ק דה"ל לנימיר מהו דמימא כולה אונס הוא וכגון שנעל כל כך יפה שאינה יכולה ללאת אלז כחמירה קמשמע לן דפושע הוא אלז חמירה שהניחה בחמה: